

Konferenca OOS

Februarja je v obratu I potekala konferenca osnovnih organizacij sindikata našega podjetja. Konferenco je otvoril predsednik sindikalne organizacije Franc Istenič, ki je najprej pozdravil vse navzoče delegate in goste. Delovno predsedstvo konference je vodil peter Tulipan. Po izvolitvi organov konference je sledilo poročilo predsednika, ki ga je podal tovariš Franc Istenič. V poročilu je bilo kritično zaje- to enoletno delo osnovnih organizacij sindikata, njihova vloga in smernice za bodoče delo. Poročilo predsednika je sledilo poročilo blagajnika in predsednika nadzornega odbora, zatem pa se je razvila plodna razprava.

Prvi je razpravljal glavni direktor podjetja Franc ing. Hočevar. Opozoril je na Zakon o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev, ki predpisuje ukrepe, ki naj bi preprečili nepokrito porabo družbenih sredstev. Ta zakon namreč s svojimi določili zagotavlja, da se bo obveznost do dolžnikov sprti poravnava, kar naj bi v končni fazi preprečevalo nastajanje inflacije in naraščanje nelikvidnosti. Preprosta definicija novega zakona bi bila: kupovali bomo lahko le toliko, kolikor bomo imeli na razpolago denarja, kar pomeni, da bomo morali odslej vsak nakup surovin, reprodukcij materiala, investicijske naložbe, itd. takoj poravnati, bodisi z denarjem, izstavo čeka ali pa z akreditivom oziroma garancijo. Za-

kon določa tudi ostre sankcije v primeru neupoštevanja zakonskih določil, zato jih bo treba dosledno spoštovati. O tem je pred kratkim razpravljal tudi strokovni kolegij in sprejel vrsto ukrepov, s katerimi se mora seznaniti celoten kolektiv, pomembne naloge in zadolžitve pa bodo morale realizirati tudi strokovne službe. V TOZD-ih bomo morali dopolniti akcijske programe, katerih prioriteta naloga bo izboljšanje kvalitete proizvodnje. Se bolj skrbno kot doslej, bomo morali gospodariti s surovinami in ostalim proizvodnim materialom. Enako pomembna naloga v naših akcijskih programih bo predvsem tudi izboljšanje delovne in tehnološke discipline. Skratka, potruditi se bomo morali na vseh področjih, da bomo kos težavam, ki jih prinaša letošnje poslovno leto. Če bomo torej uspešni pri izpolnjevanju naštetih nalog, bomo ustvarili tudi boljše možnosti za osebne dohodke in izboljšanje življenjskega standarda zaposlenih.

Boris Pertot je razpravljalo delovni disciplini. Povedal je namreč, da so samoupravni organi (konkretno člani delavskega sveta) pri obravnavanju primerov nediscipline preveč popustljivi. Če bomo hoteli izboljšati delovno disciplino se bodo morali tudi člani samoupravnih organov odločati z večjo odgovornostjo.

Ljubiša Stojilkovič je v razpravi opozoril, da bo

potrebno pooprčiti medobratno kontrolo kvalitete. Ko pridejo izdelki v skladišče gotovega blaga ugotovimo, da nastajajo pogosto tudi 10 % odstopanja od prikazane kvalitete, kar bomo morali odpraviti.

silcev za stanovanja. Od tega smo kupili 17 novih stanovanj, ki so bila razdeljena prosilcem kot najemniška, 11 družinskih stanovanj je bilo izpraznjenih (ker so se nekateri preselili v svoje hiše itd.) in so bila razdeljena prav ta-

dobili stanovanja iz solidar- nostnega sklada. Nadalje imamo planiran nakup 19 stanovanj, od teh je predvideno 5 prosilcev za odkup. Skupaj bo v letošnjem letu rešenih torej še nadaljnjih 35 prosilcev za družinska stanovanja. Predvidevamo, da bomo z nadaljevanjem take politike imeli predvidoma v dveh letih rešeno stanovanjsko problematiko, še posebej ob podatku, da se je v kranjski občini omejilo doseljevanje nove delovne sile.

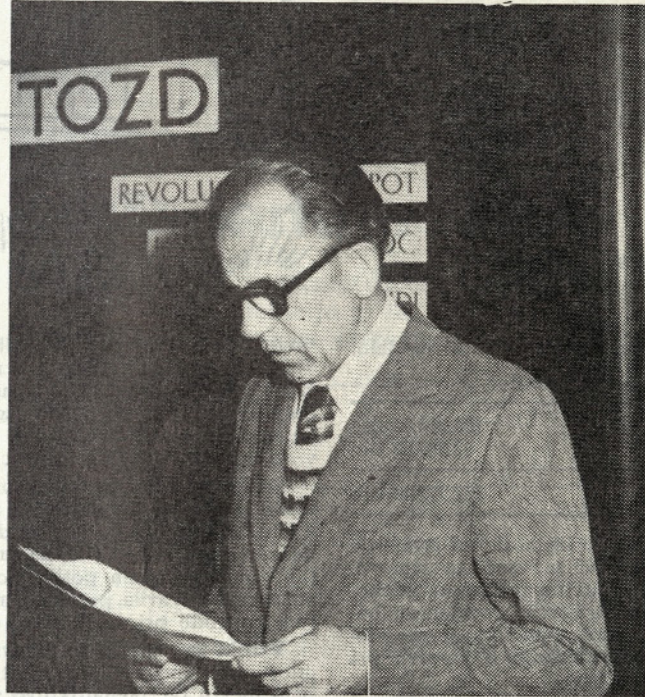
Na koncu je tov. Rojina povedal še informacijo, da se v letošnjem letu predvideva začetek gradnje nove jedilnice (za delavce predilnice, tkalnice in vzdrževalnih obratov) v obratu I. Jedilnica bo imela 147 sedežev in bo grajena tako, da bo poslovala lahko na principu samopostrežbe.

Zvone Černe je poudaril, da je bilo na vseh konferencah osnovnih organizacij sindikata po TOZD čutili veliko pripravljenost in podporo za izpolnjevanje začrtanih nalog. Razveseljivo je prav to, da so neposredni proizvajalci dali mnogo dobrih nasvetov in pobud, kako bi dosegli še boljše rezultate. Investicijske naložbe, s katerimi smo opremili v preteklem letu naše podjetje, nam dajejo velike možnosti za še večji napredek. Izpolnjevanje nalog akcijskih programov bomo morali sproti spremljati in ugotavljati, kaj smo dosegli, ker nam bo obenem tudi vzpodbuda pri nadaljnjem delu.

V razpravi so sodelovali še Francka Križnar in Justa Rakar iz predilnice, Vinko Jež iz gravure, Tone Rakovec iz tkalnice II ter Mijo Krizmanič iz skupnih služb.

Pod 5. točko dnevnega reda konference je bil sprejet finančni načrt in pa naloge letnega delovnega načrta, katere objavljamo v celoti. Pripomniti je treba, da bodo naloge letnega delovnega načrta še dopolnjene na podlagi razprave in predlogov, ki so bili obravnavani na konferenci.

R. S.

Franc Istenič je podal poročilo

Tine Rojina je obrazložil na kratko najprej bistvene spremembe, ki jih prinaša letošnja sindikalna lista. V nadaljevanju pa se je dotaknil stanovanjske problematike. Povedal je, da je bilo preteklo leto na tem področju zelo uspešno, saj nam je uspelo od konca l. 1974 rešiti 51 pro-

ko kot najemniška, 12 prosilcem so bila družinska stanovanja razdeljena na odkup kot etažna lastnina, 11 prosilcev pa je dobilo družinska stanovanja iz solidarnostnega sklada. Poleg tega je bilo 41 članom kolektiva razdeljenih skupno preko 200 milijonov dinarjev kredita za individualno stanovanjsko gradnjo. Ob koncu leta 1974 smo odprli nov prizidek samskega doma, s katerim smo rešili stanovanjski problem samskih delavcev v celoti.

Tudi za letošnje leto imamo že lepe izgleda v reševanju stanovanjske problematike. 16 prosilcev za družinska stanovanja je že vključenih na prioriteto listo, ki bodo

Program dela OOS

Ker je po reorganizaciji sindikata težišče dela preneseno na osnovne organizacije sindikata v TOZD, je naloga konference OOS in predsedstva konference OOS predvsem v nujenju pomoči in usklajevanju dela med OOS. Zato se predlaga za leto 1976 sledeč delovni program:

— Še nadalje izpopolnjevati samoupravne organiziranosti kolektiva.

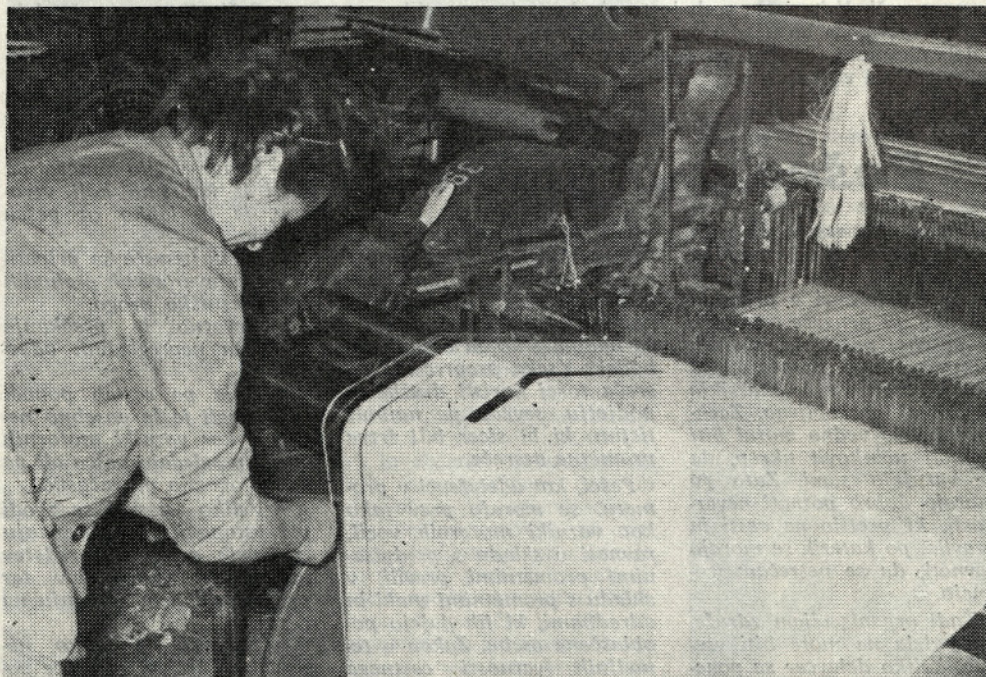
— Poživiti aktivnost sindikata pri vseh naporih za povečanje produktivnosti, ne v

smislu priganjanja ljudi k večjim fizičnim naporom, temveč z vplivanjem na vse tiste faktorje, od katerih bistveno zavisi raven produktivnosti.

— Spremljati uresničevanje dogovorov o osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnega dohodka.

— Spremljati izvajanje politike socialne in materialne varnosti delavcev.

(Nadaljevanje na 3. str.)

Letošnji 8. marec je sicer mimo, kljub temu pa naj vseeno velja naša čestitka vsem ženam ob njihovem prazniku.

Nesreče pri delu in na poti v I. 1975

Iz statističnih podatkov in analiz je razvidno, da se je ponesrečilo pri delu in na poti v letu 1975 naslednje število oseb:

TOZD — DE	pri delu	na poti	Skupaj
Predilnica	13	4	17
Tkalnica I	14	—	14
Tkalnica II	10	1	11
Plemenitilnica I	14	1	15
Plemenitilnica II	10	1	11
Skupne službe	19	2	21
Prehrana in oddih	1	1	2
Skupaj:	81	10	91

Od tega pri delu	moških 57 oseb	žensk 24 oseb
na poti na delo	moških 1 oseb	žensk 9 oseb

Izguba delovnega časa — izpad delovnih dni in ur za nesreče pri delu in na poti je naslednja:

pri delu	1022 delovnih dni ali 8176 delovnih ur
na poti	167 delovnih dni ali 1336 delovnih ur

Poprečno delovnih dni na nesrečo:

pri delu	12,62
na poti	16,70

Na 100 zaposlenih se je ponesrečilo:

pri delu	3,34
na poti	0,41

Nadomestilo OD zaradi nesreč pri delu in na poti na delo:

Podjetje in socialno zavarovanje je izplačalo:

podjetje	100.564,90 din
socialno zavarovanje	12.207,50 din
skupaj	112.772,40 din

Denarna sredstva, katere je podjetje izplačalo za izvajanje programa o varstvu pri delu za leto 1975 za: zaščitne naprave, nabavo osebnih zaščitnih sredstev, dodatno prehrano, mleko, čaj, nočno malico, za preventivne zdravstvene preglede nabavo sanitetnega materiala za prvo pomoč, zobozdravstvene storitve, cepljenje proti gripi in izobraževanje o varstvu pri delu, znašajo skupaj 2.041.224,84 dinarjev.

Analiza nesreč je pokazala, da je število nesreč pri delu, na poti na delo oziroma z dela v letu 1975 napram letu 1974 poraslo za 11 poškodb. Na 100 zaposlenih je bilo 3,75 nesreč, kar je za 0,44 več kot leta 1974. Vendar pa se pri tem ugo-

taavlja, da je resnost poškodb občutno manjša, in sicer za 94,21, kar pomeni, da so bile nesreče v splošnem lažjega značaja. V tej povezavi se je zmanjšal tudi izpad za 410 delovnih dni, kakor tudi poprečno izgubljenih delovnih dni na eno nesrečo, in sicer za 6,92 dni. Pogoste poškodbe so še vedno vrezji, ubodi, odrgrnine in padci.

Poglavitni viri, vzroki in načini poškodb so kakor je razvidno iz analize, že dalj časa približno isti. Tako je bilo tudi v letu 1975 največ nezgod na delovnih strojih (31), s strojnimi deli pri montiranju (17), na prometnih transportnih sredstvih (10), in na delovnih potih, stopnicah in prehodih (6), ker so omenjena opravila pretežno moškega značaja, je zaradi tega tudi poškodb pri moških več (58), kakor pri ženskah (33).

Vzroki za nesreče so predvsem neprevidnost (25), neurejen interni transport (9), nezadostna poučenost delavca na delovnem mestu (9), pomanjkljivo vzdrževanje delovnih prostorov, pripravi in naprav (7).

Sorazmerno veliko poškodb je pri delavcih, ki se na novo zaposlijo, iz česar je moč sklepati, da so premalo poučeni o varnem načinu dela ali pa, da se ne upoštevajo oz. nedosledno izvajajo varnostna navodila. Potreben bo vsekakor tudi večji nadzor nad izvajanjem slabega poučevanja. Neposredni vodje so še posebej dolžni za dosledno poučevanje delavca, kakor tudi za stalni nadzor, kako se delo opravlja. Posebno pozornost bo treba posvetiti opravljanju internega transporta (nagajanje, zlaganje in priprave in naprave, primerne in ustrezne predpisom varstva pri delu).

Nesreče oziroma poškodbe pomenijo dokajšnje breme za temeljno organizacijo združenega dela in tudi za delavca, ki se ponesreči. V interesu vseh je torej, da vsak po svojih močeh prispeva, da bo nesreč pri delu, na poti na delo oziroma z dela čimmanj. To smo po Zakonu o varstvu pri delu dolžni vsi zaposleni v podjetju.

Ivan Alič

Pešec v prometu

Promet na cestah se večja iz leta v leto, stanje cest pa ne dosega temu primerne ravni. Udeleženci v prometu so tako ali drugače ogroženi, še posebej pešci; nesreče teh namreč stalno naraščajo. Za njihovo varnost še marsikje ni dovolj poskrbljeno. Zaenkrat bo še vedno moral biti najbolj učinkovit ukrep, da se varujejo sami. Zato pa morajo dobro poznati nevarnosti, ki pretijo na cesti in pravila, po katerih se morajo ravnati, da se nesrečam izognejo.

Tudi organizacijam združenega dela ne more biti vseeno, koliko delavcev se ponesreči na poti v službo in nazaj, ker so poškodbe v takih primerih navadno huje in za-

htevajo dolgotrajno zdravljenje in s tem večjo odsotnost z dela. Taka odsotnost namreč povzroči dosti večjo izgubo oz. škodo kot pa znaša nadomestilo za osebni dohodek. Vsaka preprečena nesreča torej koristi družbi in podjetju, seveda pa najbolj tistim, ki bi sicer bili žrtve prometne nesreče.

Pešci, kot udeleženci v prometu, se morajo prav tako kot vozniki motornih vozil, ravnati v skladu s predpisanimi prometnimi pravili, v skladu s prometnimi znaki in odredbami, ki jih dajejo pooblaščenec osebe. Zakon o temeljnih varnosti cestnega prometa določa v 18. poglavju, katera so temeljna pravila za pešce, da bi ne povzro-

čili prometnih nesreč. Na primer:

Pešec praviloma ne sme hoditi po vozišču ali na njem postajati. Če gre po vozišču, mora hoditi čim bližje robu vozišča in sicer skrajno previdno ter tako, da ne ovira ali preprečuje prometa motornih vozil (91. člen).

Na cesti, ki nima pločnika ali druge, za pešce namenjene ali predvidene površine, ali na cesti, na kateri je pločnik ali kakšna druga površina, namenjena oz. primerna za pešce, pa je ti iz kakršnega koli vzroka ne morejo uporabljati, smejo hoditi po vozišču (92. člen).

Kadar grejo po vozišču, na katerem varnost prometa to terja, zlasti pa pri slabi preglednosti ceste, zmanjšani vidljivosti ali pogostem prometu, morajo hoditi pešci drug za drugim (93. člen).

Pešec, ki hodi po vozišču ali na javni cesti zunaj naselebe, mora hoditi po levem robu v smeri hoje. Izjemoma sme hoditi po desnem robu, kadar je to zanj varneje (nepregleden ovinek, prepada, usek, plaz).

Pešec je dolžan iti čez vozišče pazljivo in po krajši poti. Na cesti, ki ima zaznamovane prehode ali posebej napravljene prehode za pešce, mora čez cesto na takem prehodu, če ta ni več kot 100 metrov oddaljen od njega (95. člen).

Na zaznamovanem prehodu, na katerem promet pešcev ni urejen s svetlobnimi znaki za vozila ali z znaki, ki jih daje pooblaščenec oseba, smejo čez vozišče le tisti čas, ko jim dani znak dovoljuje prehod.

Na zaznamovanem prehodu za pešce, na katerem promet ni urejen s svetlobnimi znaki in tudi ne z znaki, ki jih daje pooblaščenec oseba, mora pešec, preden stopi na prehod, paziti na oddaljenost in hitrost vozil, ki se mu približujejo (96. člen).

Katere so najpogostejše nevarnosti, ki ogrožajo pešce?

— V največ primerih gre za nevarnost, da pešca zadane motorno vozilo, ga hudo poškoduje ali celo ubije.

— Lahko ga poškoduje kamen, ki se sproži izpod koles mimovozečega vozila.

— Poškodbe povzročijo lahko tudi predmeti, ki neobičajno štrle z vozil ali celo padajo nanj.

— Prah, ki ga motorno vozilo dviga med vožnjo, zaslepi pešca.

— Kadar vozilo zanaša na cesti iz kakršnih koli vzrokov, je to lahko za pešca usodno.

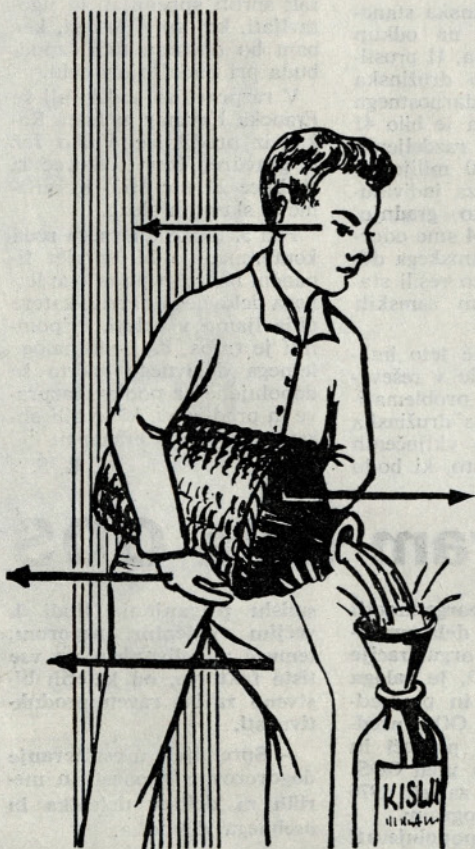
— Hude nesreče se pripetijo na nezavarovanih prehodih čez železniško progo.

— Nevarno je prečkanje ceste na nepreglednih odsekih.

— Hoja po cestah ponoči in v megli je še posebno nevarna, ker vozniki motornih vozil spregledajo pešca ali pa ga ne opazijo pravočasno.

— Veliko nesreč se zgodi pri vstopanju in izstopanju iz javnih prevoznih sredstev in osebnih avtomobilov ter pri neprevidnem stopanju na cesto.

— Nevaren je lahko neosvetljen prehod za pešce ponoči; pešec se zanaša na prednost, voznik vozila pa ga ne opazi pravočasno.

KAJ MANJKA?

Kako ravnati, ko se zgodi prometna nesreča?

Kdor je prisoten na kraju prometne nesreče, v kateri je kdo poškodovan, ali kdor pride tam mimo, je poškodovanim dolžan pomagati. Tisti pa, ki je bil kakorkoli udeležen v prometni nesreči, mora ostati na kraju nesreče. Odstraniti se sme le začasno, da pomaga tistim, ki so bili v prometni nesreči poškodovani ali samemu sebi, če mu je potrebna pomoč, ali da obvesti o nesreči pristojni organ. Če je v nesreči kdo izgubil življenje ali bil poškodovan, se stanje po nesreči ne sme spreminjati, paziti je treba, da se ohranijo obstoječi sledovi; pogoj pa je, da taki ukrepi ne ogrožajo varnosti prometa. Pristojni organ, ki je obveščen o prometni ne-

zgodbi, v kateri je bil kdo poškodovan, mora o tem obvestiti najbližji zdravstveni organ.

Po tem, kako se obnašajo ljudje na cesti, se sodi tudi njihova kultura. V prometu se je treba držati napisanih in nenapisanih pravil, etične norme ne smejo biti odveč. Vedno več nas je in dogaja se, da smo včasih drug drugemu napoti. Med seboj bi morali biti strpni, včasih spregledati manjše napake soudeležencev v prometu, sami pa se potruditi, da napak ne bi delali, ali jih vsaj ne ponavljali. Prometne nevarnosti je moč lajšati s korektnim, uvidevnim in obzirnim obnašanjem na cesti.

Privedil
Stefan Remič

Udeleženci skupščine ZB

V razpravi je bilo poudarjeno in tudi zahtevano, da je nujno potrebno pooprstiti delovno disciplino in odgovornost. Samoupravni organi naj ostreje ukrepajo proti vsem, ki kršijo delovno disciplino, in proti vsem tistim, ki se mačehovsko obnašajo napram družbeni lastnini. Rečeno je bilo tudi, naj se pod-

vzamejo ostrejši ukrepi proti vsem tistim, ki z različnimi grožnjami na delovnem mestu kršijo delovno disciplino in s svojimi izpadi zmanjšujejo delovno storilnost.

Ob nakazanih širših problemih, uspehih in slabostih, morajo biti vsa naša nadaljnja prizadevanja usmerjena

k mobilizaciji vsega članstva v akcijah Zveze komunistov, socialistične zveze, zveze sindikatov in vseh delegatskih strukturah, kajti le tako bomo omogočili političnemu in ekonomskemu sistemu tisto mesto, ki mu je zagotovljeno z našo ustavo.

M. Krizmanič

Letna skupščina aktiva ZB

Aktiv ZB NOV našega podjetja je imel 31. januarja svojo letno skupščino, na kateri je bilo pozitivno ocenjeno delo borčevske organizacije.

mo v polni meri angažirati pri reševanju težav in ovir, ter jih uspešno premagovati. Nikoli ne smemo popustiti, temveč odločno vztrajati, to

Predsednik ZB MIJO KRIZMANIČ

V razpravi, ki je sledila poročilu predsednika, se člani ZB niso osredotočili samo na borčevske probleme, temveč so zajeli celotno problematiko, ki se pojavlja ob vsakodnevem delu, bodisi v družbeno političnem delovanju, gospodarjenju podjetja, odgovornosti glede izvajanja družbenih določil, delovni in tehnološki disciplini ter podobno.

Nadalje je bilo poudarjeno, da je sedanje obdobje čas, ko se bje odločen boj za boljše gospodarjenje, zato je nujno, da akcijske programe, ki so bili sprejeti ob široki politični akciji, dosledno uresničujemo v smislu stabilizacijskih ukrepov. Vsaka črnogledost, nezadovoljstvo ali pa oportunistem v težavah, s katerimi se srečujemo, lahko v nadaljnji borbi več škoduje, kot pa koristi, zato se mora-

pa je pot, ki smo si jo začrtali že v revoluciji in ki je edino pravilna v interesu delavčevih stremeljenj.

Precej je bilo govora tudi o družbeni samozaščiti, ki mora v našem političnem in ekonomskem sistemu postati obveznost slehernega človeka, sleherne družbene organizacije, organizacije združenega dela in družbeno politične skupnosti. Vrsti se mora v zavest družbe in posameznika kot vsakdanja naloga ljudi in občanov za uresničevanje samoupravnega dela in discipline pri opravljanju z družbenimi sredstvi, za varstvo družbenega premoženja in v borbi proti kriminalu in vsem neodgovornostim. Družbena samozaščita je tisti instrument, ki ga imamo na voljo za uspešen boj proti vsem, ki jim socialistična Jugoslavija in njena politika nista pogodu.

OD januar 1976

Povprečno izplačani osebni dohodek na zaposlenega v podjetju za 182 ur in primerjava z istim mesecem preteklega leta je naslednja:

Delovna enota	Januar 1976	Januar 1975 = 100
TOZD predilnica	2.774,52	114,2
DE tkalnica I	2.796,87	113,5
DE tkalnica II	2.823,92	113,4
TOZD tkalnica	2.811,81	113,5
DE plemenitilnica I	2.895,77	110,5
DE plemenitilnica II	2.937,76	115,2
gravura	3.456,86	109,4
TOZD plemenitilnica	2.955,47	111,5
TOZD prehrana in oddih	3.081,29	113,1
DS skupne službe	3.560,18	111,4
Skupaj OZD	3.057,98	112,0

J. Š.

Skupščina DITT

V prostorih Kluba gospodarstvenikov je bila v soboto, 21. februarja 1976, redna letna skupščina DITT Kranj. V poročilu, ki ga je podala dosedanja predsednica Veronika Kastelic, je prikazala dejavnost društva v preteklem obdobju in nakazala smernice novemu odboru za bodoče delo. V razpravi, ki je sledila poročilu, je bila izražena misel, da mora biti društvo v dani situaciji posebno v tekstilni industriji aktivnejše in bolj direktno posegati s svojimi akcijami v gospodarska gibanja.

Skupščina DITT je imenovala tudi svoje zaslužne člane. Iz našega podjetja so dobili priznanje: Veronika Kastelic, Bojana Slabe in Zvone Cerne. Za zaslužne člane ZITT Slovenije pa je skupščina predlagala iz našega podjetja dipl. ing. Franca Hočvarja in Zvoneta Cerneta.

Na koncu je skupščina izvolila nov upravni odbor in novega predsednika tovariša Jožeta Velikanjo (Konfekcija Triglav).

Program dela OOS

(Nadaljevanje s 1. str.)

— Zagotoviti usklajevanje interesov delavcev med TOZD.

— Pomagati SO oz. TOZD pri reševanju njihovih sporov, če jih sami ne morejo rešiti.

— Usklajevati delovanje OOS.

— Izvrševanje drugih skupnih nalog na podlagi sprejetih delovnih načrtov OOS oz. po sklepih IO OOS.

— Usklajevati delovanje OOS pri volitvah organov upravljanja delovne organizacije, SIS in drugih.

— Zagotoviti učinkovito

medsebojno obveščanje vseh delavcev.

— Zagotoviti vsem delegacijam in delegatom možnost učinkovitega delovanja.

— Omogočiti vsakemu sindikalnemu delavcu, da se bo lahko udeležil vsaj enega seminarja, kjer se bo seznanil z novostmi, ki so pomembne za uspešno opravljanje sindikalnega dela.

Delegati na konferenci OOS

Iz ene skrajnosti v drugo

Z najemniškimi stanovanji, ki smo jih dobili letošnjo zimo, to je v novembru in decembru 1975 ter januarju 1976, smo rešili s sedanje prioritete liste že skoraj vse prosilce, ki so imeli ocenjene stanovanjske razmere z nad 30 točkami in katere po Pravilniku o delitvi stanovanj in posojil moramo rešiti pred sprejemanjem nove prioritete liste. Nekaj prosilcev s sedanje liste, ki imajo več kot 30 točk, je ostalo nerešenih le še iz kategorije za enosobno stanovanje, vendar upamo, da bomo še v letošnjem letu

primerov je odbor za stanovanjske zadeve imel tri sestanke in prizadete prosilce povabil na sejo, da so pojasnili odklonitev pred celotnim odborom. Kljub prigravarjanju s strani članov odbora so z raznimi očitki in žalitvami dodeljena stanovanja odločno odklonili. Takih primerov dosedaj v našem podjetju še ni bilo.

Zaradi tega je bil odbor prisiljen zavzeti odločno stališče in je sprejel naslednji sklep, ki ga bomo dali v potrditev delavskemu svetu podjetja:

na. V kolikor povprečni osebni dohodek na člana družine presega census v pravilniku, so lahko ti prosilci uvrščeni v prioritetni vrstni red za odkup stanovanja, čeprav so bili sedaj na listi socialno ogroženih prosilcev. S takšnim stališčem odbora za stanovanjske zadeve so bili prizadeti prosilci seznanjeni že na seji odbora, kjer so bili prisotni.

Pripominjamo, da se je v stanovanje na Gorenjesavski 13 v izmeri 56 m², katerega so prosilci, ki šele nekaj let živijo v Kranju, odklonili, vselil Kranjčan s 4 člansko družino. Za omenjenega prosilca pa je bilo stanovanje primereno in dovolj veliko.

Zaradi omenjenih primerov, vrednih obsojanja, je odločno stališče odbora za stanovanjske razmere povsem upravičeno, podprto pa je bilo tudi na konferenci osnovnih organizacij sindikata, ki je bila v mesecu februarju.

Obsojanja vreden pa je tudi primer člana kolektiva, ki se je poslužil celo prekupčevanja pri dodelitvi novega stanovanja. Ko je prejel ključke novega stanovanja v bloku na Planini, je za visoko ceno prodal staro pohištvo, ki ga je imel v garsonjeri našega podjetja, drugemu članu kolektiva ter mu izročil ključke starega stanovanja. Oba skupaj pa sta se domenila, da bosta prikazala, kot da je v tem primeru šlo za nasilno vselitev. Kako more takšen član kolektiva pogledati v oči tistim, ki so mu pomagali pri rešitvi njegovih stanovanjskih razmer in to celo trikrat?

Mar se po vsem tem ne poraja vprašanje: ali imamo že preveč stanovanj, ali pa smo izgubili spoštovanje do pomoči s strani družbe. Verjetno bo bolj držala druga trditev, ki je sicer žalostna, a resnična.

»Prosilce za stanovanja, ki odklonijo dodeljeno primerno stanovanje, se izloči iz vrst prosilcev za dobo 5 let. Po preteku 5 let lahko le-ti s ponovno prošnjo obnovijo postopek za uvrstitev v prioritetni vrstni red, ki poteka po pravilniku o delitvi stanovanj in posojil.«

Po pravilniku o delitvi stanovanj in posojil pa je uvrstitev v prioritetni vrstni red vsem prosilcem dobro pozna-

Osnovali smo aktiv mladih komunistov

Na devetem kongresu ZSMS v Murski Soboti je bil med drugim sprejet predlog, naj bi se v vsaki organizaciji združenega dela formiral aktiv mladih komunistov. Z namenom, da sklepe omenjenega kongresa uresničimo tudi pri nas, smo ustanovili aktiv mladih komunistov.

Na ustanovnem sestanku, ki je bil 6. februarja letos, so bili poleg vseh mladih komunistov prisotni tudi sekretarji ZK iz vseh TOZD. Ustanovni sestanek je vodil sekretar sveta ZK Peter Jekovec.

Na sestanku so najprej izvolili vodstvo oziroma sekretariat aktiva in sicer: za sekretarja Brane Skubic, za člana sekretariata pa Štefan Smolko in Darko Fireder. Poleg sekretariata so izvolili tudi poverjenike po TOZD, katerih naloga bo povezava in koordinacija dela med temeljnimi organizacijami združenega dela. Tako so bili izvoljeni: za predilnico — Danica Zeković, za tkalnico II. Fikreta Alibabič in Tine Loč-

niškar, za tkalnico I — Marija Rok, za plemenitilnico Darko Fireder in Štefan Smolko, za delovno skupnost skupne službe pa Rudi Hlebec in Francka Jakša.

Aktiv je na ustanovnem sestanku sprejel tudi okvirni akcijski delovni program, ki zajema naslednje naloge:

- povezati vse mlade komuniste v starosti do 27 let,
- posamezne neaktivne komuniste naj se zadolži s konkretnimi nalogami,
- skrbeti za idejnopolitično usposabljanje mladincev in mladih komunistov,
- stalno analizirati delo in aktivnost osnovne organizacije ZSMS,
- skrbeti za evidentiranje kandidatov iz vrst članstva ZSMS,
- stalno kontrolirati aktivnost mladih komunistov in v primeru neaktivnosti ukrepati preko ustanovljenih organov (tovariška razsodišča) v OO ZKS, ter
- sodelovati pri pripravah na volitve v samoupravne organe. **Pera Stojković**

Varujmo se pred požari!

Požarno varnost v podjetju bi v določenem pogledu lahko primerjali z verigo. Če nanjo pripne težak tovor, pa en sam člen popusti, oziroma odpove, nič ne pomagajo še

tako trdni drugi členi. Tako je tudi s požarno varnostjo! Statistični podatki nam povejo o številu požarov in o materialni škodi v SR Sloveniji naslednje številke:

Leto	Število požarov	Materialna škoda v N din
1973	1100	95 milijonov din
1974	850	81 milijonov din
1975 (jan.—junij)	642	128 milijonov din

Požarna škoda — indirektna — je 3 do 5-krat večja zaradi zastoja v obratovanju, kakor pa direktna. Škoda pri vsakem posameznem modernem stroju je neprimerno večja, kot pri starem, vse to pa nalaga vsakemu članu kolektiva večjo odgovornost glede požarnega varstva kot včasih. Če član kolektiva ni dovolj buden, če stori kaj, česar ne bi smel, ali pa opusti potreben ukrep, je nesreča tu. Glede budnosti ima odločujoč vpliv vzdušje, ki vlada v podjetju. Na vzdušje pa lahko vpliva dobra gasilska organizacija.

Postopek ob nastanku požara

Tisti, ki prvi opazi požar, takoj začne gasiti z razpoložljivimi sredstvi, druga oseba pa alarmira gasilce. Če pa je navzoč samo eden in je ogenj velik, pa takoj alarmira, ker sam požara ne bi mogel pogasiti. Alarmiranje je najhitrejše s telefoni za direktno javljanje. Ti telefoni so direktno vezani na telefonsko centralo na Zavodu za požarno-reševalno in tehnično službo v Kranju (poklicna gasilska enota).

Javljanje

- a) ime in priimek ter številka telefona,
- b) kje gori,
- c) kaj gori,
- d) obseg požara,
- e) nevarnost za okolico in ljudi.

Alarmni znaki

— 3 minute (neprekinjeno) MANJŠI POŽAR,

— 3 minute z 20 sekundnimi presledki VEČJI POŽAR.

Prijava požara je na telefonski številki 93; vsaka prijava gre na ozvočenje in se snema na magnetofonski trak. Določiti je treba vodiča, če pridejo v podjetje gasilske enote (poklicne in enote organizacij), katere niso seznanjene, kje se nahajajo določeni obrati ter kje je najbližji pristop do mesta požara. Za vsa važnejša in ognjevarna mesta je potrebno napraviti načrte obrambe, gašenja, reševanja ali pa morebitne evakuacije zaposlenih v posameznih oddelkih.

Nekaj o preventivi

Snaga in red v posamezni stavbi ali oddelku in izven njega, sta osnovna pogoja za izpolnitev zahtev varstva pred

požari. Različni odpadki (masne krpe, prah, smeti, ostanki kovin, papirnata ali lesna embalaža), se ne smejo kopičiti, ker povečujejo požarno obremenitev. Če pa že pride do požara, je nevarnost širjenja večja.

Blago, surovine, ki so slabo vskladiščene, pospešujejo širjenje požara, gasilcem pa otežkočajo delo. Prehodi morajo biti prosti in dovolj široki, ne smejo biti založeni, da bi v slučaju akcije reševanje potekalo kar se da hitro in brez nepotrebnih ovir. Vnetljive in eksplozivne snovi povzročajo poseben problem. Nevarnost pri teh je toliko večja, ker je širjenje požara in nevarnost eksplozije mnogo večja kot pri trdnih snoveh. Zaradi malomarnosti pri ravnanju s temi snovmi, ki bi jih lahko opazili vsak dan, je prišlo že do mnogih težkih nesreč. Slabo vzdrževani stroji lahko povzročijo nevarne vžige. Vročina, ki nastane zaradi trenja ali pa zaradi pomanjkljivega mazanja in pa prahu na ležajih, je že večkrat povzročila požar. Samo pogosta kontrola in redno nadzorovanje, je edino preventivno sredstvo.

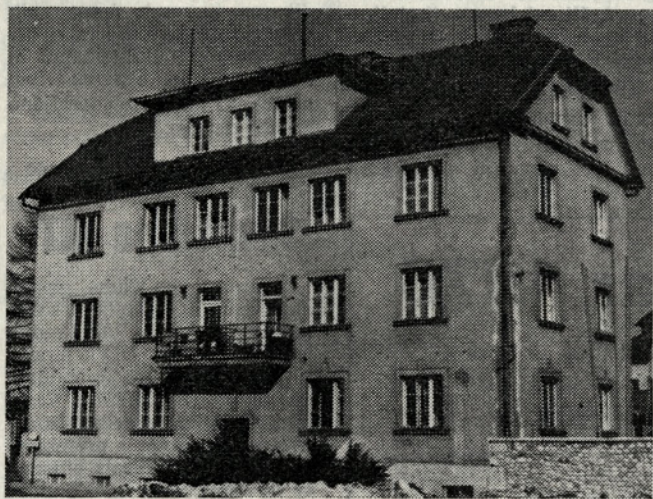
Svetilne in pogonske naprave predstavljajo stalno nevarnost, če dovolj ne skrbimo zanje in jih ne zavarujemo. Požari zaradi pomanjkljivosti električnih naprav so vedno pogostejši.

Gasilne naprave nimajo nobenega smisla, če jih zanevarjamo ali če je dostop do njih onemogočen zaradi raznih predmetov (založeni gasilni aparati in naprave za gašenje — hidranti). Če samo začasno založen gasilni aparat ali hidrant je lahko usoden za hitro intervencijo, saj se ogenj lahko hitro razširi.

Mnogo požarov izbruhne po koncu delovnega časa. Zato je nujno, da vsak dan ob zaključku dela pregledamo kočljiva mesta, kjer bi se mogel začeti ali se naglo raziriti požar, ne glede na to, če so v oddelku požarni javljalniki, čuvajska ali dežurna služba. Večkrat je bilo usodno že samo to, da so pozabili zapreti vrata v požarnem zidu, izklopiti kühnluk, likalnik ali pa ustaviti elektro motor.

Tudi kajenje pogosto povzroči požar. Vedno in povsod ga ne moremo prepovedati. Vzdržimo pa se kajenja na mestih, kjer je to prepovedano!

Hubert Zavašnik

Dvosobno komfortno stanovanje v tej hiši na Gorenjesavski 13, sta odklonila Vlado Djačić in Nail Komič

dobili toliko enosobnih stanovanj, da bodo tudi ti primeri rešeni. Praktično bo tako zaključena sedanja prioriteta lista socialno ogroženih prosilcev in bomo v nadaljevanju pričeli tudi že s pripravami na novo.

Razumljivo je, da imamo s prosilci velike težave, če stanovanj nimamo na razpolago, saj je stanovanje najbolj potrebna dobrina. Te težave nas stalno spremljajo, saj si vsak želi čimprejšnje ureditve stanovanjskega problema. V zadnjem času pa je nastal drug, in to še težji problem: »masovno odklanjanje komfortnih novih in pa nekoliko starejših stanovanj«, to je odklanjanje primernih stanovanj. Prosilci s svojimi zahtevami prihajajo iz ene skrajnosti v drugo, kar je nerazumljivo. To pa zaradi tega, ker na eni strani plačujejo mlade družine pri privatnikih oderuške najemnine kot podnajemniki, dalje preplačujejo staro pohištvo družinam, ki se preselijo, samo da jim le-te omogočijo nasilno vselitev, po drugi strani pa masovno odklanjajo primerna komfortna stanovanja, kar se nam dosedaj ni dogajalo v vseh letih nazaj, ko smo reševali delavce s 15, 20 ali celo več-letno zaposlitvijo v podjetju.

V podkrepitev naj navedemo nekaj primerov: 3-članska družina je odklonila eno in pol sobno stanovanje v velikosti 52 m² v novozgrajenem bloku, 4-članska in potem še 3-članska družina je odklonila dvosobno stanovanje na Gorenjesavski 13. Nekateri stanovanja v Kranju, Gorenjesavska 13 niso hoteli niti pogledati. Zaradi omenjenih

Spremembe samoupravnega sporazuma z ozirom na sindikalno listo 1976

V februarju smo na občnih zborih potrdili spremembe Samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke, ki so nastale z veljavnostjo sindikalne liste za letošnje leto. Ker je bila na večini občnih zborov izražena želja, da bi se z novostmi podrobneje seznanili člani kolektiva, smo sklenili, da spremembe v celoti objavimo v našem glasilu.

11. člen

NAJNIZJI OSEBNI DOHODEK

Najnižji osebni dohodek je ekonomska kategorija, ki zagotavlja delavcu materialno in socialno varnost.

Najnižji osebni dohodek delavca, ki opravlja najenostavnejša dela in dela poln delovni čas ter dosega normalni delovni uspeh, znaša najmanj 60 % povprečnega osebnega dohodka na zaposlenega v gospodarstvu v SR Sloveniji v preteklem koledarskem letu, kot ga ugotovi in objavi Zavod SR Slovenije za statistiko v Uradnem listu SRS.

Normalni delovni uspeh delavca pomeni dosežen stodontni individualni učinek delavca ob sočasno doseženem normalnem poslovnem uspehu udeleženca, ki ga opredelijo v samoupravnem splošnem aktu na osnovi samoupravnega sporazuma dejavnosti.

Vsaka temeljna in druga organizacija združenega dela predvidi v svojem letnem načrtu normalni poslovni uspeh in določi najnižji osebni dohodek.

60 % povprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega v gospodarstvu v SR Sloveniji v preteklem koledarskem letu je tudi izhodišče za vrednotenje rezultatov najenostavnejšega dela, ki je določen s samoupravnim sporazumom, za najmanj zahtevno tipično delovno mesto ali poklic.

12. člen

OSRBNI DOHODEK PRIPRAVNIKOV

Delavcu — pripravniku gre akontacija osebnega dohodka v višini:

— pripravniku s srednjo izobrazbo najmanj 60 % in največ 70 % povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu,

— pripravniku z višjo izobrazbo najmanj 80 % in največ 90 % povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu,

— pripravniku z visoko izobrazbo najmanj 95 % in največ 105 % povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu.

Pripravnikova akontacija osebnega dohodka je lahko do 20 % višja od dogovorjene v prejšnjem odstavku, če ima udeleženec samoupravnega sporazuma izdelana merila za ugotavljanje njegovega individualnega uspeha ali če je njegov pripravniški staž daljši kot eno leto. Tako določena akontacija osebnega dohodka se poveča za dodatke za težje delovne razmere skladno z določili tega samoupravnega sporazuma.

13. člen

ŽIVLJENJSKI STROŠKI IN OSEBNI DOHODKI

Pri usklajevanju osebnih dohodkov zaradi rasti življenjskih stroškov je potrebno v okviru doseženega dohodka upoštevati:

— resolucijo o družbeno-ekonomski politiki tekočega leta in družbeni dogovor o razporejanju dohodka v letu 1976,

— osnove in merila samoupravnega sporazuma dejavnosti o oblikovanju sredstev za osebne dohodke.

Komisija za presojo skladnosti samoupravnih sporazumov SR Slovenije v soglasju s koordinacijskim odborom za spremljanje izvajanja družbenega dogovora o razporejanju dohodka objavi v Delavski enotnosti odstotek, za katerega so se povečali življenjski stroški.

Skupne komisije udeležencev samoupravnega sporazuma po objavi podatkov iz prejšnjega odstavka te točke preučijo ekonomska gibanja in predlagajo udeležencem način za zagotovitev v resolucijo in družbenim dogovorom določenih razmerij v gibanju sredstev za osebne dohodke. Vzporedno s tem je potrebno revalorizirati naj-

Število zaposlenih do 50	Kf = 0,70
od 51 do 200	Kf = 0,80
od 201 do 500	Kf = 0,85
od 501 do 1000	Kf = 0,95
od 1001 do 2000	Kf = 1,05
nad 2000	Kf = 1,30

Znesek NBOD izračunan po tem členu pomeni zgornjo najvišjo mejo. V nobenem primeru pa najvišji OD ne sme biti višji od štirikratnega povprečnega OD SR Slovenije v preteklem letu, objavljenem v Uradnem listu.

Kadar podpisnica ne doseže normalnega poslovnega uspeha po merilih člena 4 tega sporazuma, če je njen doseženi PD/ph manjši od povprečnega za 10—20 % je dolžna izračunati NBOD po gornji formuli znižati za 5 %. Če pa je njen doseženi PD/ph manjši od povprečnega za 20 % in več, pa zmanjšati NBOD na 10 %.

Dodatki, nadomestila in druga izplačila iz sredstev za osebne dohodke

15. člen

Za delo preko polnega delovnega časa, za nočno delo, za delo na dan nedelje in na dan zveznih in republiških praznikov ter za delo v delje-

nižji osebni dohodek in osebni dohodek pripravnikov.

14. člen

NAJVIŠJI OSEBNI DOHODEK

Najvišji osebni dohodek mora biti tako kot drugi osebni dohodki odvisen od zahtevnosti delovnega mesta, ugotavljanje po metodi analitične ocene in individualnega uspeha delavca ter uspešnosti gospodarjenja organizacije združenega dela oziroma od uspešnosti delovanja delovne skupnosti. Nadalje od poslovne uspešnosti, ki se izraža v doseženem povečanem dohodku, od povprečne kvalifikacijske strukture celotne skupine podpisnic, ki znaša 1,94 ter od velikosti organizacije združenega dela podane s številom zaposlenih.

Najvišji osebni dohodek delavca za poln delovni čas in normalen delovni učinek se izračuna po osnovah in merilih samoupravnih aktov udeležencev s tem, da tako izračunan znesek osebnega dohodka ne sme presegati osebnega dohodka, izračunanega po naslednjem obrazcu:

$$NBOD = DBOD/ph \times 1,94 \times 182 \times KF$$

pri čemer pomeni:

NBOD = najvišji bruto osebni dohodek

DBOD/ph = dogovorjeni bruto osebni dohodek na pogojno uro dela

Kvalifikacijski količnik je razmerje med ph in h

Kf = korekcijski faktor

Po številu zaposlenih znaša korekcijski faktor:

Število zaposlenih do 50	Kf = 0,70
od 51 do 200	Kf = 0,80
od 201 do 500	Kf = 0,85
od 501 do 1000	Kf = 0,95
od 1001 do 2000	Kf = 1,05
nad 2000	Kf = 1,30

nem delovnem času gre delavcu poseben dodatek. Ti dodatki se med seboj ne izključujejo, razen dodatek po členu 18 in 19.

Dodatki se lahko obračunajo na obračunsko osnovo ali na doseženo akontacijo osebnega dohodka.

Za obračunsko osnovo se smatra vrednostno izražena ocena delovnega mesta.

Za akontacijo osebnega dohodka pa se smatra obračunska osnova in vse stimulacije, ki se obračunavajo na osnovi osebnega in skupnega uspeha delavca v OZD.

16. člen

NADURNO DELO

Za delo, ki traja dlje kot poln delovni čas, gre delavcu dodatek v višini 50 % obračunske osnove ali dosežene akontacije osebnega dohodka za poln delovni čas.

Udeleženci tega sporazuma se dogovorijo, da individualni poslovodni organi in drugi vodilni ter vodstveni delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih ne bodo prejemale plačila za to delo prek polnega delovnega časa (nadurno delo), ker je plačilo

za to delo zajeto v osebnem dohodku ovrednotenega delovnega mesta, na katerem dela tak delavec. Izjemoma je možno plačilo za tako delo le v primeru, ko pristojni samoupravni organ tako sklene za vsako delo posebej.

Samoupravni organi v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih ob sprejemanju periodičnih obračunov obravnavajo razloge in obseg uvedbe ter obračun osebnih dohodkov za nadurno delo.

Za primer dežurstva in stalne pripravljenosti, določajo prizadeti udeleženci podrobnejša določila v svojih samoupravnih aktih.

17. člen

NOČNO DELO

Za delo v nočnem delovnem času gre delavcu dodatek v višini najmanj 30 % in največ 50 % obračunske osnove ali dosežene akontacije osebnega dohodka za redni delovni čas, ko je delal v nočnem delovnem času.

Za nočni delovni čas se šteje čas od 22. ure do 5. ure oziroma 6. ure naslednjega dne, če se to ujema z nočno delovno izmerno.

Udeleženci določijo višino dodatka iz navedenega razpona v svojih samoupravnih aktih.

18. člen

DELO NA DAN NEDELJE

Za delo na dan nedelje gre delavcu dodatek v višini 35 do 50 % obračunske osnove ali dosežene akontacije osebnega dohodka za redni delovni čas, ko je delal v nedeljo. Višino dodatka iz navedenega razpona določijo udeleženci tega sporazuma v svojih samoupravnih aktih.

Ta dodatek gre pod enakimi pogoji tudi učencem poklicnih šol in učencem z učno pogodbo ter študentom in učencem na praksi.

19. člen

DELO NA DAN PRAZNIKA

Za delo na dan državnega praznika gre delavcu poleg zakonsko določenega nadomestila ali akontacije OD zaradi dela na ta dan še dodatek v višini 50 % obračunske osnove ali dosežene akontacije OD za redni delovni čas.

Ta dodatek gre po enakimi pogoji tudi učencem poklicnih šol in učencem z učno pogodbo ter študentom in učencem na praksi.

20. člen

V primeru, ko udeleženec samoupravnega sporazuma določi dodatek v enakem denarnem znesku za vse delavce po členu 17, 18, 19 in 21 uporabi v teh členih določen odstotek za izračun skupnega zneska dodatkov.

21. člen

DELJEN DELOVNI ČAS

Udeleženci sporazuma, ki imajo zaradi narave dela deljen delovni čas, lahko določijo poseben dodatek delavcu, ki dela v deljenem delovnem času, vendar ne več kot 320.—dinarjev (bruto) mesečno, če

prekinitve delovnega časa traja več kot eno uro in največ 640.—din (bruto) mesečno, če ta prekinitve traja dve uri ali več.

Ta dodatek gre pod enakimi pogoji tudi učencem poklicnih šol in učencem z učno pogodbo ter študentom in učencem na praksi.

22. člen

NADOMESTILO OSEBNEGA DOHODKA ZA ČAS BOLEZNI

Nadomestilo osebnega dohodka za čas boleznij do 30 dni znaša 90 % mesečnega povprečnega osebnega dohodka delavca, izplačanega v preteklem koledarskem letu. Osnova za izračun nadomestila se valorizira vsake tri mesece na podlagi statističnih podatkov o gibanju osebnih dohodkov v gospodarstvu v SR Sloveniji v takj višini, kot bo to ugotovila in objavila Zdravstvena skupnost Slovenije v prilogi Delavske enotnosti »Vzajemnost«. Nadomestilo osebnega dohodka ne more biti višje od osebnega dohodka, ki bi ga dosegel delavec, če bi delal.

Nadomestilo osebnega dohodka za čas boleznij od prvega dneva boleznij dalje je lahko določeno v drugačnem odstotku le v tistih primerih, ki jih določa zakon.

Udeleženci tega sporazuma se bodo zavzemali za učinkovito kontrolo in za odpravljanje zlorab tega nadomestila, kakor tudi za odpravljanje vzrokov izostankov zaradi boleznij.

23. a člen

Udeleženci tega sporazuma določijo v svojih samoupravnih splošnih aktih pogoje in višino nadomestila osebnega dohodka delavca za čas udeležbe na mladinskih delovnih akcijah.

24. člen

OVREDNOTENJE DELOVNE DOBE IN STALNOSTI

Če udeleženec sporazuma vrednoti delovno dobo, znaša najvišji možni odstotek tako upoštevane delovne dobe:

Delovna doba	Najvišji odstotek neto mes. OD delavca
nad 1 do 5 let	1
nad 5 do 10 let	2
nad 10 do 15 let	4
nad 15 do 20 let	6
nad 20 do 25 let	8
nad 25 do 30 let	10
nad 30 let	12

Dodatek za delovno dobo po navedeni lestvici ne pripada upokojencem, ki so se upokojili s polno pokojninsko dobo, pa so si ponovno pridobili lastnost delavca v združenem delu ter prejemale pokojnino.

Udeleženci sporazuma naj v letu 1976 izdelajo merila za oblikovanje dela osebnega dohodka iz naslova minulega dela v TOZD, drugih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih.

(Nadaljevanje na 6. str.)

(Nadaljevanje s 5. str.)

Udeleženci sporazuma, ki zaradi prekomerne fluktuacije delavcev uvajajo posebno stimulacijo stalnosti v svojih TOZD oziroma DO, to lahko določijo v svojih samoupravnih aktih, vendar naj ta odstotek ne presega 5 % osebnega dohodka delavca.

Če v TOZD, drugi OZD ali v delovni skupnosti uvedejo v svojem samoupravnem splošnem aktu ta dodatek, obenem določijo, v katerih primerih, za katera delovna mesta oziroma poklice in v kolikšnem odstotku ali znesku gre delavcu ta dodatek.

Prejemki in izdatki, ki štejejo med poslovne stroške

25. člen

DNEVNICE ZA SLUŽBENA POTOVANJA V DRŽAVI TER STROŠKI ZA PRENOČEVANJA

Dnevnična znaša:

— zmanjšana dnevnična za čas odsotnosti od 6 do 8 ur največ 50.—,

— za čas odsotnosti več kot 8 do 12 ur največ 95.—,

— za čas odsotnosti več kot 12 ur največ 150.—.

Stroški za prenočevanje na podlagi računa se krijejo največ do 170.— din. V primeru, da delavec za prenočevanje ne predloži računa, mu gre za prenočevanje največ 75.— dinarjev.

Delavec ima pravico do zmanjšane dnevnice, če je pričel službeno pot vsaj 2 uri pred pričetkom svojega rednega delovnega časa ali jo končal dve uri po svojem rednem delovnem času.

Dnevnične so za vse delavce enake.

Dnevnične in stroški prenočevanja gredo pod enakimi pogoji tudi učencem poklicnih šol in učencem z učno pogodbo ter študentom in učencem na praksi.

Višino dnevnic določijo udeleženci v svojih samoupravnih aktih.

26. člen

DNEVNICE ZA SLUŽBENA POTOVANJA V TUJINO

Dnevnične za službena potovanja v tujino se določijo v višini, ki velja za republiške upravne organe.

Višino dnevnic za potovanja v maloobmejnem prometu, ki traja manj kot 8 ur, določijo udeleženci s samoupravnimi akti, v kolikor se taka potovanja pri njih pojavljajo.

27. člen

TERENSKI DODATEK

Terenski dodatek je povračilo za povečane materialne stroške, ki jih ima delavec pri delu na terenu. Terenski dodatek znaša 70.— din na dan.

V primeru, ko nista organizirana prehrana ali prenočišče na terenu, ima delavec pravico do povračila stroškov prenočevanja in dnevnice po 25. členu tega sporazuma.

Terenski dodatek in dnevnična se med seboj izključujeta.

Terenski dodatki so pod enakimi pogoji enaki za vse delavce.

Terenski dodatki gredo pod enakimi pogoji tudi pripravnikom, učencem poklicnih šol, učencem z učno pogodbo ter študentom in učencem na praksi.

28. člen

NADOMESTILO ZA LOČENO ŽIVLJENJE

Nadomestilo za ločeno življenje znaša mesečno največ 1.250.— din.

Nadomestilo za ločeno življenje in terenski dodatek se med seboj izključujeta.

Delavec ni upravičen do nadomestila za ločeno življenje, če odkloni primerno družinsko stanovanje v kraju zaposlitve ali če se je vselil v dodeljeno družinsko stanovanje, družine pa ni preselil.

Natančnejše pogoje za pridobitev pravice do nadomestila za ločeno življenje in višino nadomestila določijo udeleženci v svojih samoupravnih aktih.

29. člen

KILOMETRINA

Nadomestilo za uporabo osebnega avtomobila za službene namene znaša največ 1,50 din za prevožen kilometer. Kilometrino ni mogoče izplačevati v pavšalnem znesku. Konkretno višino nadomestila določijo udeleženci v svojih samoupravnih aktih.

30. člen

POVRAČILO STROŠKOV ZA PRIHOD NA DELO IN Z DELA

Delavcu, učencu poklicne šole, učencu z učno pogodbo, študentom in učencem na praksi se lahko povrnejo stroški za prihod na delo in z dela v višini stroškov javloženih relacijah s tem, da njih prevoznih sredstev na domami krijejo najmanj 40.— dinarjev. Kjer ni možnosti prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi, se lahko obračunavajo stroški prevoza na delo in z dela v višini največ 0,50 dinarjev na kilometer.

Upravičenost do povračila izdatkov za prihod na delo in z dela ter konkretno višino teh povračil določijo udeleženci v svojih samoupravnih aktih.

31. člen

POVRAČILO SELITVENIH STROŠKOV

Selitveni stroški se povrnejo delavcu ali njegovim družinskim članom, če se preselijo iz kraja dosedanjega stalnega bivališča v drug kraj zaradi dela, upokojitve ali smrti delavca in če je preselitev v interesu temeljne ali druge organizacije združenega dela. Selitveni stroški se povrnejo upokojencem tudi za selitev v istem kraju, če izpraznijo družbeno stanovanje, ki so ga dobili v najem pri delovni organizaciji, kjer so bili zaposleni in je za izpraznitev tega stanovanja zainteresirana delovna organizacija.

Selitveni stroški se povrnejo v višini dejanskih stroškov po predloženih računih in komisijsko ugotovljenih upravičenih stroških. Če je preselitev v interesu delovne organizacije, se lahko delavcu ali družinskemu članom, ki živijo z njim v skupnem gospodinjstvu povrnejo prevozni stroški in izplačata največ dve

dnevnici za službeno potovanje v državi. Višino in pogoje za povračilo določijo udeleženci v samoupravnih aktih.

32. člen

REGRES ZA PREHRANO MED DELOM

Udeleženci sporazuma si morajo prizadevati, da si delavci v temeljni in drugi organizaciji združenega dela oz. v delovnih skupnostih zagotovijo med delom organizirano toplo prehrano. Za takšno se šteje prehrana, organizirana v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela oziroma delovnih skupnostih ali ki je po dnevnih obrokih zagotovljena pogodbeno z ustreznim obratom.

Temeljne in druge organizacije združenega dela oziroma delovne skupnosti regresirajo prehrano med delom, upoštevajo pri tem pogoje in težavnost dela največ v višini do 250.— dinarjev mesečno na delavca.

Izjemoma se lahko delavcem, ki jim zaradi narave dela ni možno organizirati prehrane po prvem odstavku te točke, regresira prehrana v obliki vrednostnih bonov za živila v enaki višini kot drugim delavcem. Soglasje za regresiranje prehrane v obliki vrednostnih bonov daje za določen čas občinski svet Zveze sindikatov Slovenije po predhodnem pismenem mnenju ustreznega republiškega odbora sindikata, upoštevajo pri tem dogovorjene kriterije.

V obliki vrednostnih bonov se lahko regresira prehrana tudi delavcem, ki z zdravniškim spričevalom dokažejo, da imajo predpisano dietno prehrano in če take prehrane ni mogoče zagotoviti med delom.

Do regresa za prehrano so upravičeni tudi učenci poklicnih šol in učenci z učno pogodbo ter študenti in učenci na praksi ter drugi, ki delajo deljen ali skrajšan delovni čas v temeljni in drugi organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti.

Regres za prehrano v nobenem primeru ni mogoče dajati v gotovini.

Do regresa za prehrano niso upravičeni delavci in druge osebe, navedene v tej točki, za tiste dneve, ko niso na delu v temeljni ali drugi organizaciji združenega dela oziroma v delovni skupnosti, to je v času dopustov, bolniškega staleža, službenega potovanja in prostih dni.

33. člen

SPODBUJANJE IN ORGANIZIRANJE INOVACIJSKIH DEJAVNOSTI V ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA

Udeleženci sporazuma se morajo zavzemati, da bodo v samoupravnih aktih udeležencev opredeljeni pogoji, ki bodo kar najbolj spodbujali ustvarjalnost delavcev ter merila za pravične odškodnine in nagrade izumiteljem, racionalizatorjem in novatorjem.

Osnove, merila in postopke, dogovorjene v samoupravnih sporazumih dejavnosti ali družbenih dogovorih o razporejanju dohodka v občini, naj udeleženci konkretizirajo v

svojih samoupravnih splošnih aktih, pri čemer naj se dogovorijo, da bodo:

— določili, kateri samoupravni organi oblikujejo politiko inventivne dejavnosti in skrbijo za njeno izvajanje,

— določili naloge poslovnih organov in strokovnih služb na področju inventivne dejavnosti,

— določili taka merila za nagrajevanje izumov, tehničnih izboljšav, koristnih predlogov in umestnih opozoril, da bodo odškodnine oziroma nagrade spodbudne in odvisne od doseženih materialnih oziroma nematerialnih koristi za organizacije združenega dela, v sistem nagrajevanja je treba zajeti poleg avtorjev tudi vse druge delavce, ki sodelujejo pri uresničevanju inventivnega predloga,

— v vsakoletnih gospodarskih načrtih predvideti sredstva za financiranje inovacij,

— uvedli poleg odškodnin oziroma nagrad različne oblike moralnih priznanj, posebnih uspešnim avtorjem pa naj organizacije združenega dela nudijo še druge ugodnosti (izredni plačan dopust, podelitev štipendije, izpopolnjevanje v stroki ipd.),

— določili evidentiranje vseh vrst stroškov in ekonomskih učinkov inventivne dejavnosti ter spremljanje njihovih praktičnih učinkov,

— določili postopek in način evidentiranja, obravnavanja in uveljavljanja inventivnih predlogov,

— spodbudili interes pri delavcih za inventivno dejavnost preko internih glasil in drugih oblik javnega obveščanja.

34. člen

NAMENSKA SREDSTVA ZA STANOVANJSKO GRADNJO

Namenski znesek za stanovanjsko gradnjo znaša toliko, kot je sklenjeno v samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za stanovanjsko gradnjo, vendar ne manj kot 6 % od bruto osebnih dohodkov, v tem je zajetih tudi 0,3 % za gradnjo dijaških in študentskih domov.

35. člen

IZOBRAŽEVANJE

Udeleženci morajo zagotoviti ustrezno strokovno organiziranost kadrovskih in izobraževalnih služb v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela oziroma v delovnih skupnostih, za uresničevanje družbenega dogovora o štipendiranju ter ustvarjati pogoje za splošno, strokovno in družbeno izobraževanje in usposabljanje delavcev na podlagi določil občinskih dogovorov o kadrovski politiki in v skladu s samoupravnimi sporazumi o ustanovitvi in delovanju klubov samoupravljalcev.

Udeleženci družbenih dogovorov o razporejanju dohodka v občini določijo v svojih samoupravnih splošnih aktih merila, s katerimi bodo zagotovili tudi sredstva za financiranje dogovorjenih programov izobraževanja delavcev.

Namenski znesek za izobraževanje znaša najmanj 1,5 % bruto osebnih dohodkov.

1 % teh sredstev se uporablja le za strokovno in družbeno izobraževanje in usposabljanje delavcev, 0,5 % teh

sredstev pa se združuje v sklad za štipendiranje na ravni občine.

36. člen

NAGRADE UČENCEM POKLICNIH ŠOL IN UČENCEM Z UČNO POGODBO

Nagrade učencem poklicnih šol in učencem z učno pogodbo pripadajo vse leto, tudi v času šolskih počitnic in v času odsotnosti zaradi bolezni. Nagrade znašajo najmanj:

— v I. letniku 720.— din (neto)

— v II. letniku 840.— din (neto)

— v III. letniku 1.000.— din (neto)

Udeleženci lahko v svojih samoupravnih aktih določijo še dodatne nagrade, odvisno od učenčevega uspeha in sicer v času praktičnega pouka po doseženem učnem učinku, v času teoretičnega pouka pa po doseženem učnem uspehu.

Nagrada — obvezna in dodatna skupaj — ne sme presegati najnižjega osebnega dohodka, določenega v tej sindikalni listi.

Razmerje med denarno nagrado in izdatki za prehrano in stanovanje določa ustreznih organ občinske skupščine v skladu z zakonom.

Določilo tega člena je v letu 1976 prehodno in se uporablja, dokler ne bodo ti učenci v celoti vključeni v sistem štipendiranja.

37. člen

NAGRADE ŠTUDENTOM IN UČENCEM NA PRAKSI

Nagrade študentom in učencem za obvezno prakso ne smejo biti nižje od 720.— din mesečno in ne višje od 60 % poprečnega neto osebnega dohodka v SR Sloveniji v preteklem letu. Konkretno višino nagrade določijo udeleženci v svojih samoupravnih splošnih aktih.

Te nagrade ne izključujejo štipendij.

Osebnih prejemki, ki jih temeljne in druge organizacije združenega dela oziroma delovne skupnosti izplačajo študentom in učencem, ki niso na obvezni praksi, za njihovo delo v času šolskih počitnic, se štejejo za sredstva osebne porabe, dogovorjena s samoupravnim sporazumom dejavnosti.

Oblikovanje družbeno dogovorjenega dela sredstev sklada skupne porabe

38. člen

Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela oziroma v delovnih skupnostih oblikujejo sredstva družbeno dogovorjenega dela sredstev sklada skupne porabe tako, da le-ta ne presega 70 % višine poprečnega mesečnega (bruto) osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji za preteklo leto, pomnoženega s poprečnim številom delavcev v teh organizacijah ali s številom delavcev ob koncu preteklega leta.

V tako oblikovana sredstva niso naštetá sredstva za:

(Nadaljevanje na 7. str.)

— regres za letni dopust učencev poklicnih šol in učencev z učno pogodbo,
— stanovanjsko gradnjo,
— gradnjo počitniških domov in rekreacijskih objektov ter njihovo vzdrževanje, ta sredstva znašajo najmanj 10% izplačanih regresov za letni dopust v tekočem letu,
— preventivno zdravstveno varstvo,
— nagrado ob odhodu v pokoj
— otroško varstvo
— humanitarne organizacije,
— pomoč družini delavca, ki je umrl zaradi posledic nezgode pri delu.

Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela oziroma v delovnih skupnostih bodo v letu 1976 zagotovili, da bo poraba vseh sredstev sklada skupne porabe, razen sredstev, namenjenih za stanovanjsko izgradnjo in za sredstva skladov solidarnosti, rasla za 25% počasneje kot doseženi dohodek temeljne in druge organizacije združenega dela, povečan za obračunano amortizacijo nad minimalno predpisano stopnjo.

39. člen

REGRES IN LETNI DOPUST

Sredstva za izplačevanje regresa za izrabo letnega dopusta se oblikujejo v višini najmanj 1.000.— in največ 1.200.— dinarjev na delavca, ta znesek se pomnoži s številom zaposlenih delavcev, v katerega se vštejejo tudi učenci poklicnih šol in učenci z učno pogodbo.

Tako oblikovana sredstva se povečajo za obvezne datjave.

Regres za izrabo letnega dopusta je za posameznega delavca lahko višji ali nižji od zneskov, po katerih se oblikujejo sredstva za ta regres. Osnove in merila za določanje višine regresa posameznim delavcem določijo temeljne in druge organizacije združenega dela oziroma delovne skupnosti s svojim samoupravnim splošnim aktom, pri čemer upoštevajo tudi socialne in zdravstvene razmere delavcev.

Do regresa za letni dopust je upravičen vsak delavec, ki ima pravico do izrabe dopusta in ga prejme pri tisti temeljni in drugi organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti, pri kateri izrabljuje dopust.

Regres za izrabo letnega dopusta gre tudi učencem poklicnih šol in učencem z učno pogodbo.

V regres za letni dopust je všteto tudi regresiranje oskrbnega dne v počitniškem domu.

40. člen

SOLIDARNOSTNE POMOČI

Za solidarnostne pomoči se štejejo:

a) pomoč družini delavca, ki je umrl zaradi posledic nezgode pri delu. Ta pomoč je enaka višini razlike med pogrebnimi stroški po računu pristojne organizacije in zneski, ki jih za ta namen priznavajo zdravstvene skupnosti v svojih samoupravnih sporazumih,

b) denarna pomoč delavcu v primeru daljše boleznii ali

ob smrti v ožji družini in to največ v višini neto povprečnega osebnega dohodka, zaposlenih v organizaciji v preteklem letu,

c) enkratna pomoč ob elementarnih nesrečah ali požarih, ki so prizadeli delavca in njegovo družino,

č) enkratne letne obdaritve upokojenecv,

d) enkratne denarne pomoči ob nastanku težje invalidnosti,

e) druge solidarnostne pomoči.

Predlog za dodelitev solidarnostne pomoči — razen pod točko a) — daje osnovna organizacija sindikata.

41. člen

NAGRADE OB DELOVNIH JUBILEJIH

Delavec lahko dobi ob delovnih jubilejih nagrado. Zgornji zneski nagrad za delovne jubileje so:

- za 10 let delovne dobe 2.300.— dinarjev neto,
- za 20 let delovne dobe 3.450.— dinarjev neto,
- za več kot 30 let delovne dobe 4.600.— dinarjev neto.

Udeleženci tega sporazuma določijo v svojih samoupravnih aktih kaj se šteje za delovno dobo v organizaciji združenega dela in konkretno višino ter obliko denarne nagrade za posamezne delovne jubileje.

Ob začetku uporabe določil o nagradah za delovne jubileje lahko udeleženci upoštevajo tudi delavca, ki je že prekoračil enega takih jubilejev. V tem primeru se lahko izplača nagrada samo za en delovni jubilej.

42. člen

NAGRADA ZA DELO OB ODHODU V POKOJ

Nagrada ob odhodu delavca v pokoj znaša najmanj dva in največ tri poprečne mesečne neto osebne dohodke na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu. Enak znesek gre za ob smrti delavca najožjim članom družine. Udeleženci določijo kriterije za uporabo pravice do nagrade, dolžino delovne dobe in pogoje, pod katerimi je delavec pretežno delal.

Tako oblikovana sredstva se povečajo za obvezne datjave.

Spremembe in dopolnila samoupravnega sporazuma veljajo od dne, ko bodo te spremembe sprejeli udeleženci tega sporazuma, uporabljajo pa se od 1. III. 1976.

Spremembe in dopolnila, ki zadevajo oblikovanje namenskih sredstev za stanovanjsko gradnjo, izobraževanje ter za oblikovanje dogovorjenega dela sklada skupne porabe ter prejemkov oziroma izdatkov iz tega sklada, se uporabljajo od 1. I. 1976 dalje.

**Dopisujte
v glasilo!**

XVIII. zimska Tekstiliada '76 na Krvavcu v veleslalomu

Naša Jakopinova druga

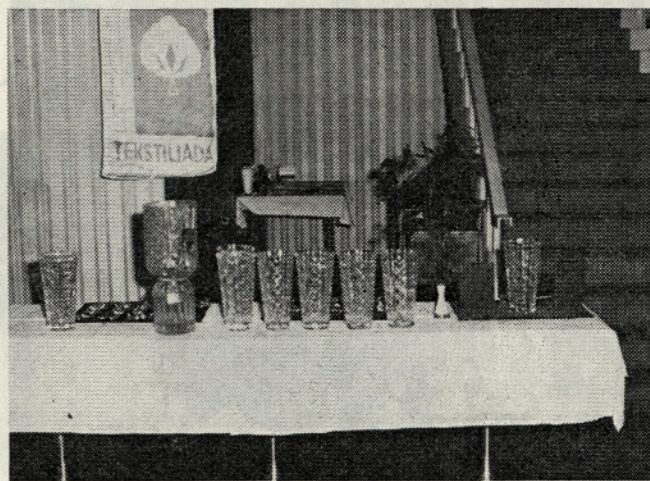
Sonja Jakopin — letos najboljša

V organizaciji Novoteksa iz Novega mesta je bila v petek, 27. februarja 1976, izvedena že tradicionalna zimska tekstiliada v veleslalomu, tokrat na Krvavcu. V lepem, sončnem vremenu se je pomerilo za najboljše čase 603 tekmovalcev iz 45 tekstilnih podjetij Slovenije. Naše podjetje je prijavilo 27 tekmovalcev, od tega štiri ženske.

Glede na starostne skupine so se tekmovalci pomerili na treh progah. Vendar naj takoj pripomnim, da so bile proge letos slabo pripravljene, tako da je v kategoriji mlajših članov odstopilo kar 80 tekmovalcev. V drugih kategorijah pa je bila situacija podobna. Tako je naš favorit Humerca tudi odstopil in zamudil priložnost za solidno uvrstitev.

Od naših tekmovalk je odlično drugo mesto zasedla v kategoriji članic Sonja Jakopin s časom 52,44. Od mlajših članov je bil naš Mesec soliden z 10. mestom in časom 1,19,49 med 211 prijavljenimi

tekmovalci. Med starejšimi člani pa je naš Kotnik zasedel solidno 16. mesto med 168

Zbirka pokalov za najboljše na Tekstiliadi

prijavljenimi tekmovalci. V ekipni uvrstitvi smo dosegli solidno 8. mesto med 27 prijavljenimi ekipami.

Naša moška smučarska ekipa

Organizator je za prve tri uvrščene tekmovalce iz vsake kategorije pripravil pokale in plakete, ostali tekmovalci pa so prejeli praktična darila, ki so jih namenila sodelujoča podjetja.

Rezultati:

Mlajši člani: 1. Zupan (Sukno) 1.01.48; 2. Bokal (Unitex) 1.06.20; 3. Kermelj (TC Kranj) 1.07.46... Naši: 18. Mesec 1.19.49... 36. Sprajcar 1.33.47... 39. Dukarič 1.36.61... 44. Hafner 1.37.75... 71. Jeretina 1.52.77... 84. Koritnik 2.04.58.

Starejši člani: 1. Gorjanc Tekstil 39.56; 2. Jardas (Topper) 40.42; 3. Klanjšček (MTT) 40.70... Naši: 16. Kotnik 49.83;... 105. Korelc 1.43.44; 109. Justin 2.01.85... Humerca in Jekovec sta odstopila.

Seniorji: 1. Pogačnik (Veletekstil) 38.46; 2. Lang (BPT) 41.60; 3. Sevčnikar (TIM) 41.79... Naši: 16. Bajželj 48.13;... 23. Hladnik 50.93... 36. Černe 1.00.47.

Mlajše članice: 1. Burnik (Induplati) 43.61; 2. Dovžan 46.22; 3. Kavčič (Sukno) 46.30... Naša: Močnikova je bila 49. s časom 1.12.34.

Članice: 1. Filipan (Jugotekstil) 47.74; 2. Jakopin (Tekstilindus) 52.44, 3. Ferjan (Almira) 55.73... Ostale naše: 18. Gašperšič 1.20.38... 24. Papler 1.31.78... 29. Tisak 1.38.64.

Ekipa:

1. BPT 4.37.56
2. Sukno 4.43.21
3. Gorenjska predilnica Škofja Loka 5.03.84
4. Tekstilni center Kranj 5.11.88
5. Tekstilni inštitut Maribor 5.15.97
6. IBI 5.16.48
7. Vezenine 5.22.52
8. Tekstilindus 5.23.36
9. Jugotekstil 5.44.82
10. Almira 5.45.08 itd.

Sodelovalo je 27 ekip.

Naslednja XIX. zimska tekstiliada bo v organizaciji Svila in Induplati na Veliki Planini.

A. O.

IX. zimske športne igre OBSS Kranj

Na terenih Mojstrane so bile od 14. do 15. februarja 1976 izvedene IX. zimske športne igre ObSS Kranj. Zaradi izredno slabega vremena in sneženja je od prijavljenih 855 tekmovalcev startalo komaj 50%. V naši ekipi sta bila najboljša Janez Hladnik, ki je zasedel v skupini »Mo-

niso mogli od doma zaradi slabih vremenskih razmer.

Rezultati:

Moški »G« (nad 50 let): 1. Stružnik (ŠC Iskra) 2.13, 2. Hladnik (Tekstilindus) 45.67, 3. Medja (Zav. Sava) 46.46.

Moški »E« (od 40—45 let): 1. Tomažič (Iskra) 41.47, 2. Bene-

50.95, 3. Tepina (Exoterm) 51.27... Uvrstitve naših: 21. Kotnik 58.67, 24. Cvirni 1.07.80, 29. Korelc 1.16.81. Nastopilo je 33 tekmovalcev.

Moški »B« (od 25—30 let): 1. Pesjak (Cestno podjetje) 50.42, 2. Logonder (Iskra) 50.80, 3. Andoljšek (Elektro) 52.39... Uvrstitve naših: 43. Sprajcer 59.99, 54. Hafner 1.02.61. Nastopilo je 83 tekmovalcev.

Moški »A« (do 25 let): 1. (Servis Gor.) 47.77, 2. Bajt (Sava) 49.80, 3. Karničar (Exoterm) 49.97... Uvrstitve naših: 30. Dukarič 1.12.70. Skupno je nastopilo 42 tekmovalcev.

Ženske »A« (do 25 let): 1. Oman (Kult. skup.) 1.03.60, 2. Plaznik (ETP) 1.03.65, 3. Rem-

škar (Aerodrom) 1.07.27. Uvrstitve naših: 7. Močnik 1.15.24. Startalo je 24 tekmovalk.

Ženske »B« (od 25—35 let): Naša tekmovalka Tisak je odstopila.

Ženske »C« (od 35—45 let): 1. Leskovšek (Aerodrom) 47.79, 2. Trefalt (Projekt) 48.57, 3. Rauter (Zav. Sava) 48.80... Uvrstitve naših: 9. Gašperšič 1.07.91. Nastopilo je 13 tekmovalk.

Na zaključni slovesnosti v torek, 24. februarja, so prvi trije uvrščeni iz posamezne kategorije dobili lepe plakete, poleg tega pa je bilo izžrebanih še 90 praktičnih daril med vse tekmovalce. Prehodni pokal je osvojila ekipa Iskre.

Prvi z leve Marjan Mesec, ki nas je tudi uspešno zastopal na Tekstiliadi

ški G« 2. mesto in Mirko Bajželj, ki je zasedel v skupini F 3. mesto. Med ženskami pa je bila naša najbolje uvršče-

dik (Iskra) 42.71, 3. Šumi (G. T.)... Uvrstitve naših: 21. Justin 48.22, 40. Jekovec 74.06. Nastopilo je 43 tekmovalcev.

Ženska ekipa, ki nas je zastopala na Tekstiliadi

na Danica Močnik, ki je zasedla v skupini A 7. mesto. Letos je organizator izvedel tudi tekmovanje v tekah, vendar naši člani niso sodelovali.

Naših članov je bilo na štartu 14. Prijavljenih je bilo sicer 27, vendar vseh ni bilo na štartu, oziroma vsi niti

Moški »F« (od 45—50 let): 1. Jocif (Zel. postaja) 44.91, 2. Šarabon (Iskra) 45.99, 3. Bajželj (Tekstilindus) 47.89... Ostali naši: 13. Černe 1.01.42. Startalo je 16 tekmovalcev.

Moški »C« (od 30—35 let): 1. Bloškin (Cestno podjetje) 48.22, 2. Frantar (Exoterm)

O tabletah

Od nedavnega je znan podatek, da Slovenci pojemo na leto 100 milijonov tablet zoper bolečine. To pomeni 50 ton tablet in približno dve in pol toni kombiniranih praškov, ki jih izdelujejo lekarne same. Tudi drugih tablet, ne le analgetikov, pojemo veliko preveč. Postali smo narod uživalcev tablet. Čezmerno uživanje tablet pripelje vsak dan več ljudi k psihiatrom in internistom.

Preparat fenacetin vsebuje večina teh sredstev zoper bolečine. Tu je izjema optalidon, ki pa tudi ni povsem nedolžen. Ker se je na fenacetin sčasoma moč navaditi, lahko privede do hudih okvar ledvic, in uničuje krvotvorne organe — povzroča bolj ali manj hude slabokrvnosti. Ovara ledvic se lahko pokaže v letu dni, lahko pa tudi v desetih. Bolnik, ki ima okvaro na ledvicah zaradi dnevne doze deset in več tablet, sprva nima kakih določenih težav, rutinske preiskave urina in krvi pa vsaj v začetni fazi najpogosteje puste zdravnika na cedilu.

Čezmerno uživanje tablet, ki vsebujejo fenacetin, pa nima za posledico le kvarni vpliv na ledvično tkivo, marveč tudi možnosti za infekcije in za nastanek raka na sečnem mehurju, slabokrvnosti in zasvojenosti.

Mnogim je težko dopovedati, da je ena tableta morda učinkovita in koristna, deset pa vsekakor ne. Večje količine analgetikov so strup. Z veliko količino kemikalij se ljudje brez nadzora zdravnikov dejansko uničujemo. Brez njih seveda ne moremo, toda bodo naj v majhnih dozah in v zares potrebnih primerih.

Poraba tablet se iz leta v leto močno veča. Po njih segajo tako mladi kot starejši ljudje. Mladi se z njimi opijajo, govtajo jih, epizodično v visokih dozah, zato je akutna nevarnost pri njih velika. Kronični uživalci, ki jih pojedeta deset do dvajset na dan, pa so stari od 30 do 40 let. Razčlenitev toksikomanije je postavila na prvo mesto v Sloveniji alkohol, že na drugem mestu pa so analgetiki. Za njimi (statistično gledano)

dolgo ni nič, potem šele so tiste droge, ki so prepovedane. Med toksikomani je 51 odstotkov uživalcev čezmernih doz analgetikov, kar pomeni, da so le-ti poglavitna droga, ki dela težave. Med njimi je 65 odstotkov žensk in 35 odstotkov moških, na prvem mestu so gospodinje.

Analgetiki (phenalgot, plivadon, optalidon) so največkrat opojno sredstvo, kupimo jih lahko v vsaki lekarni. Marihuana na primer, je označena kot mamilo, razpečevanje in posredovanje te droge je kaznivo, zanesljivo pa ni toliko škodljiva kot večina snovi, ki so v analgetikih. Že samo dejstvo, da jih lahko poceni kupimo v vsaki lekarni, nas odvrta, da bi razmišljali o škodljivem učinku teh tablet. Brez recepta lahko dobimo sledeče analgetike:

- Andol
- Acetysal
- Acysal
- Aminopyrin
- Aspirin
- Analgin
- Caffetin
- Galypirin
- Coffalgol
- Gardan
- Kofan
- Optalidon
- Panadom
- Phanalgot
- Plivadon
- Plivalgin
- Saridon

Vemo za škodljive učinke alkohola in raznih drog, ne vemo pa za hudo škodljive učinke tablet, oziroma se tega ne zavedamo. S sprenevanjem in prikrievanjem samo slabšamo stanje.

Nekatere učinkovine, ki so v zgoraj navedenih tabletah, so sicer majhne, vendar škodljive. Zato raje manj posegajmo po teh sredstvih, veliko si bomo koristili. Ali smo res postali preobčutljivi za bolečino ali je vmes kaj drugega? Kakorkoli — bolečina bo takrat, ko bo zaradi posledic že prepozno, še mnogo večja.

Priredil
Stefan Remic

Folklorna skupina in komisija za kulturo pričeli z delom

V soboto, 14. februarja, je potekal v novih prostorih OO ZSMS Tekstilindus skupni sestanek folklorne skupine in komisije za kulturo. Poleg starih članov je prisostvovalo tudi veliko število novospregajenih. Interes za sodelovanje se je med mladinci tako povečal, da smo v sklopu komisije za kulturo ustanovili več skupin in to: folklorno, recitatorsko, dramsko in pevsko.

Na sestanku je bil za predsednika folklorne skupine izbran Pero Stojkovič, za podpredsednika pa Dragica Arhar in za sekretarja Marina Trošt. Poleg tega pa so bili določeni tudi člani, zadolženi za sestavo programa dela za leto 1976. Izvoljeni člani so še isti dan sestavili okvirni program dela za letošnje leto.

Program zajema proslave in prireditve ob vseh državnih in republiških praznikih. S programom so seznanjeni že tudi ostali člani, kateri se z njegovo vsebino v celoti strinjajo.

Sestanku so prisostvovali tudi mladinski predstavniki podjetja Gradis, ki so izrazili pripravljenost skupnega sodelovanja med našo in njihovo mladinsko organizacijo. Za začetek smo pripravili skupni program za proslavo ob 8. marcu — dnevu žena, ki jo bomo priredili v našem podjetju in v njihovem obratu Struževo.

Pera Stojkovič

Zahvali

Ob prerani izgubi mojega moža se iskreno zahvaljujem vsem prijateljem in znancem predvsem iz obrata II za pomoč in izrečena sožalja. Hvala vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Marija Lambergar-Knific

Ob smrti dragega očeta se zahvaljujem vsem sodelavcem v mehanični delavnici obrata II, kakor tudi ostalim sodelavcem za iskreno pomoč.

Peter Vučko

TEKSTILEC — glasilo delovnega kolektiva Tekstilindus Kranj — Ureja: glavni in odgovorni urednik Katarina Smodej in odbor za informiranje, ki ga sestavljajo: Metka Friškovec — predsednik, Peter Jekovec — podpredsednik, in člani: Ivica Koblar, Slavka Rojina, Pavla Blažič, Alenka ing. Letinič in Krista Mauer. Tisk: GP »Gorenjski tisk« v Kranju. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju št. 421-1/72

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI